

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

Carmen Gratiae, Proregis honore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

CARMEN GRATIÆ, PRO REGIS
honore.

O Mnia plena bonis. Sic optat musa VVIPONIS
 Hæc ego LEX cecini deuoto carmine Regi.
 Audi spes orbis, quid dicant intima cordis,
 Quid velit hæc series, quas addat gratia laudes.
 GRATIA te laudat, tibi grates Gratia cantat;
 De venamētis salientia carmina sentis
 Post iustam Legem * comeretur Gratia Regem,
 Et post iudicium veniæ malcedo sequatur.
 Sicut vulneribus medicinam ferre solemus,
 Sic condemnatis succurrat mos pietatis.
 Lex ad vim Regi generat feriendo nocentes;
 Vt sit carus item Rex idem Gratia suadet.
 Legem scripsit homo; descendit gratia celo:
 Lex seruire docet; dominari gratia monstrat;
 Lex condemnabit; sed gratia iustificabit.
 Hoc dicendo, bonam prorsus non denego legem;
 Sed laudans veniam, commendo Regibus illam.
 Non satis vna valet, si non manet altera secum.
 Frangetur hæc, fortis; contemnitur altera mollis.
 Est bona temperies, quam lex & gratia miscent.
 Hæc si coniunctæ, generabunt pacis amorem.
 Non laudo pondus, quod nemo ferre valebit.
 Viribus inspectis onerabit gratia lapsos.
 Rex dominus cæli, miserando, iudiciales
 Abscondens pœnas, conuersos protegit hostes.
 Hunc imitare, peto, pie Rex HEINRICE, Tonantem,
 Qui miserando parcit, parcendo crimina punit.
 Sic verumq; bonum doceat regnare patronum,

Leg. comite-
rili.

In m. f. margi-
ne:
CONSILIVM
GRATIAE

Per

Per quem lex feriat, qua legem gratia sanet.
 Hoc venerande tibi prædixerit ordo sacrandi,
 Cum præsul gladium femoris verigino cingit.
 Dum Rex iratus fueris miserando quiesce.
 Duræ fomentur aquis, durefcant lenia flammis;
 Alternatq; vices moderata ius rationis.
 Hinc adamas durus soluetur sanguine molli;
 Conseritur vitrum melius per vincula plumbi:
 Ferrum cum limo maſſâ candente liqueſcit.
 Et natura iubet mutari triſtia blandis:
 Poſt acidum, dulcem præſtat guſtare ſaporem;
 Poſt dulces, acidos iterum confundere guſtus.
 Non hæc propterea tibi Rex narrare parauit,
 Vt te clementem dominum regniq; parentem
 Quis dubitet; ſed eos, qui tantum lege mouentur,
 Caſtigare libet, quibus hæc pia dogmata trado.
 Cum DEVS omnipotens in mundo cuncta creauit,
 Solus homo liber percepit dona creatis.
 Mox libertatem primam vaga mens viciavit:
 Cæperunt miſeri dono rationis abuti;
 Et potuiſſe malum, traxit natura, per uſum.
 Ecce DEVS legem ſuper addidit hoc reprimentem,
 Cuius tranſgreſſor non impunitus abiret,
 Ac pœnam metuens redeat per uerſa voluntas
 Iudiciumq; probet, quàm ſit peccare malignum.
 Sic dominus clemens ſeruos reuocare volebat.
 Non tulit illud homo, pœnali lege grauatus,
 Vt per vindictam poſſet compeſcere culpam;
 Et mortale iugum leſa ceruice dolebat.
 Occidatur, ait lex, qui ſemel eſt homicida,
 Et qui mæchetur cum mæcha mox lapidetur.
 Dens pro dente cadat; lumen pro lumine yadat;

Leuit. 24.
 Deut. 19.
 Leuit. 24.
 Exod. 21.

Peſq;

Pesq; pedem reddat; manui manus altera cedat;

Vulnera vulneribus responsum reddere certent.

Qui detestatur genitores, hic moriatur.

Qui furtum faciet, sine poena non remanebit.

Quinq; boues vnum redimant cum fraude remotum.

Qui furatur ouem, reddat cum quatuor vnam.

Si maledicet homo, moriatur pro maledicto.

Sic lex verborum contorqueus tela suorum,

Terrebat plures, & desperare coegit.

Clamabat populus sub tanto pondere pressus,

Vociferabat homo fessus religamine duro;

Hoc non posse pati, fore tempus iam miserendi.

Audiuit dominus clamantes, & miserorum

Respexit gemitus solita pietate creator.

Venit in hunc mundum carnis velatus in ymbra,

Humani generis formator & ipse redemptor.

Non repulit legem, sed iustum dans moderamen,

Ne moreretur homo, veniam cum lege locauit.

Vt cum lex mortem pramittat, gratia vitam:

Erigat hac humiles; vt dissipet illa rebelles:

Conuersus veniam iudex non abneget vllus.

Sic Deus omnipotens per vates dixerat olim:

Nolo peccantis mortem, nec gaudeo poena:

Conuertatur, ait, viuat, mihi seruiat ipse.

Conseruatus homo, quem prisca in sede repono.

Nunc idem dominus veniens in regmine carnis

Inquit, Discipulis hoc mando, discite, cunctis:

Erimina poeniteant, & vita per pete viuant,

Peccatum pereat, peccator viuere discat.

Qui se conuertit, non est hic, qui fuit olim.

Non dicam hic vita quid sit clementia verax.

Quod gratis dabitur clementia iure vocatur.

Ezech. 33.
bone. 3.

Matth. 23.

Ce

Qui

Qui recipit meritum veniam quis dixerit illud?

Si quis peccanti conuerso vult miseri,

Et parcens misero, vindictam sumere nescit,

Hic veniam tribuit; sic pœnam gratia spernit.

Propitiatur homo confratri crimine lapsi.

Qui cadit & surgit, spes est vt viuere possit.

Omnes peccamus, peccantibus hoc faciamus

Quod Dominus nobis, qui clemens est inimicis.

Cum veniam laudo, non legem temnere quero

Lex bona si veniam dorso portare studebit,

Gratia tunc prodest, cum lex præcesserit illam.

Et lex obstanti, sed gratia sit redeunti

Sic in vtroq; bono dabitur consistere mundo.

Nunc tibi sit Regi pax & clementia Christi:

Tu princeps orbis sis Christi munere fortis,

Tu Dominus regni viuas in pace perenni.

Sic vult VV I P O tuus cum fido pectore seruus.

VERSVS VVIPONIS ad mensam Regis.

Regalis cœtus sit in isto tempore letus,
Quo lux in tenebris exoritur populis
Inter letandum res suadet commemorandum,
Quod Deus est natus, filius ipse datus.

Parua dedit Betlehem de magno germine panem,

Qui satiare valet, quicquid vbiq; manet.

Panem de cœlo porrexit gratia mundo;

Panis ad est viuus perpetuusq; cibus.

Fons salientis aquæ diffusa pocula vitæ;

Hinc quicumq; bibet, non iterum sitiet,

Mellis